

Brams: «Ens preocupen dues coses: la necessitat de combat i la necessitat de creure-s'ho»

La banda berguedana va ser portada del número 48 d'Enderrock, l'estiu de 1999 | En recuperem l'entrevista i el cançó per cançó de 'Tot és possible'

Francesc Ribera 'Titot' | Juan Miguel Morales

Amb 9 anys de carrera a l'esquena, els **Brams** tornen a la càrrega amb nou disc. *Tot és possible* (DiscMedi) és el treball més madur i amb més matisos de la discografia dels berguedans, sense renunciar ni mica a cap dels seus principis: provocació, alcoholisme militant i actitud ètica. Els radicals del país continuaran ballant al ritme dels **Brams**. En parlem amb **Francesc Ribera 'Titot'**.

Pots trobar l'entrevista original aquí.

Tot és possible és un disc amb moltes novetats. Nova companyia (d'Al·leluia a DiscMedi), nou productor (Dennis Herman), nou estudi (Aurha)?

Canviar sempre és un nou esperó. No deixes que gravar el disc es converteixi en una feina mecànica. Està bé treballar amb la mateixa gent però de tant en tant cal canviar. Ajuda a no caure en la monotonia. Al nostre país, tret de la mitja dotzena de grups consagrats, la resta graven tres o quatre discos com a molt. Nosaltres ja portem set discos fabricats. Calia un esperó i aquests canvis ens han servit.

En què ho heu notat, mentre el fèieu?

Sobretot en l'ànim del disc. Crec que aquestes coses hi surten. Si el disc té una cohesió, es veu l'estat d'ànim. Amb **Els Pets** ha passat el mateix, es nota que el seu és un treball coherent. Transmet una cosa que vol dir, però que no s'explica explícitament.

És un disc conceptual?

Em preocupava molt que el disc tingués un sentit global. Els primers discos eren més dispersos. Aquest té més entitat. A més, a *Brams al Liceu* vaig fer un pròleg del disc i ara l'he tornat a fer. Vull que quan comenci a sonar el disc, qui ho llegeixi ja pugui veure per on van els trets i reconegui el fil argumental del disc.

El que deveu haver notat més és el treball de l'estudi i del productor?

Sí, però jo pensava que notàriem més el canvi de productor. Com que hem arribat amb les cançons molt treballades ens les ha tocadés poc. Si hi haguéssim anat amb les cançons tocadés amb guitarres espanyola, pràcticament ens hauria fet el disc ell. De fet, teníem les cançons acabades des del novembre i les hem anat escoltant i madurant abans que arribés el productor. Així tot ha estat més fàcil.

I l'estudi. Gravar als Estudis Aurha ha estat un avantatge?

Ho hem notat sobretot per la comoditat. És molt diferent haver d'estar-se moltes hores sense fer res, estant allà per si cal que facis alguna cosa, que poder-te apalancar a la sala del costat mirant els Teletubbies o fent la migdiada. La gran diferència ha estat que ens hem pogut relaxar més. De tota manera, compte, ens hem relaxat més i li hem fotut més canya. Amb el mateix temps que les altres vegades gravàvem 10 cançons ara n'hem fet 13.

Tot és possible és un crit d'ànim per aconseguir coses que ens semblen impossibles?

El principal impediment per aconseguir que les coses canviïn és la gent que pensa que no poden canviar. És la principal arma que utilitzen els que no volen que les coses canviïn: convèncer tothom que res no pot canviar. Som a casa mirant la tele i les problemàtiques que surten a les telesèries són absolutament banals. Com que ens hi hem acostumat, ens sembla que els que no ens agraden les coses estem absolutament sols. Individualment, estem alineats amb coses banals. És la idea del disc, però no només ho diem nosaltres, també ho diu Chomsky. La majoria de cançons parlen del somni amb diferents vessants. El pensament únic en realitat no és únic, és el que ens imposen.

Francesc Ribera 'Titot' Foto: Juan Miguel Morales

Músicalment hi ha molts més matisos que ens els discos anteriors?

Sí, però hem volgut fugir de fer cada cançó diferent, com en el primer disc. Tot i que hi ha una rumba, per exemple, crec que la banda està prou conjuntada per donar una unitat musical al disc. El primer disc tenia molts estils, així que vam intentar consolidar-nos en la línia del que era la cançó "Papa", una mescla de reggae, ska, rock?

També hi ha un rap, unes quantes balades?

Sí, fem una mena de hip-hop en un fragment d'una cançó? De tota manera, la base continua sent el reggae. Volem que totes les cançons siguin ossos diferents d'un mateix esquelet. Pel que fa a les balades, diria que més aviat són mitjos temps, però contrasten força amb les altres cançons. N'hi ha tres: "Aquesta remor que se sent" que té caràcters llatinoafricans, "L'home de Kigali" i "Sóc d'un país".

El directe com serà?

Aquest any hem preparat una mena d'espectacle que consisteix en fer totes les cançons del

concert empalmades. Només parem tres cops en tot el concert. Fem sis cançons seguides, parem, cinc de seguides, set de seguides, vuit de seguides i els tres bisos. Fem el nostre rècord de cançons. Fins ara en fèiem unes vint i el cop que més, havíem arribat a vint-i-tres. Ara en fem vint-i-set. Dura més que els concerts de l'any passat, però jo no em canso tant.

I el públic ho aguanta bé?

Sí. Els primers concerts que hem fet han anat molt bé. És més fàcil per nosaltres perquè no deixem que baixi el ritme. Hem recuperat cançons que feia temps que no tocàvem com "La diplomàcia de la rebel·lia" o "Operació ós"?

Quantes cançons del nou disc hi poseu?

De les 13 del disc, n'hi hem posat 9. La resta, segurament les guardarem per a l'estiu que ve. Si l'any vinent no treiem disc podrem posar cançons noves al directe.

Quan escoltes les cançons del primer disc, què penses? Les tornaries a fer?

Estic content d'haver-les fetes i no me'n penedeixo, però la meitat no les gravaria. Algunes les vaig fer quan tenia 17 o 18 anys! A més, una cosa és clara, el que ja s'ha dit no cal repetir-ho. Si algú no se n'ha assabentat que es torni a posar el primer disc. És absurd anar dient sempre el mateix. Per això hem fet un canvi de discurs.

La situació ha variat tant com per poder canviar el discurs?

Gens. Les cançons de fa temps continuen sent coherents amb el que està passant avui en dia. No han perdut vigència. El que passa és que les coses no tenen només una sola òptica i es poden explicar de diferents maneres. No val la mateixa explicació per a tothom. A nosaltres ens preocupen dues coses: la necessitat de combat i la necessitat de creure-s'ho. No s'han de fer les coses perquè el cos ho demani o per deixar neta la consciència sinó perquè serveixin. Fer una cosa inútil, per molt que et deixi tranquil, continua sent inútil.

En aquest sentit, si Catalunya aconsegueix la independència, creus que les cançons dels Brams hi hauran contribuït?

Si són un granet de sorra haurem complert l'objectiu. Jo estaria molt orgullós que la meua feina servís per alguna cosa. Jo no crido a prendre el Palau d'Hivern sinó que ens creguem que podem fer el que vulguem.

Francesc Ribera 'Titot' Foto: Juan Miguel Morales

La teva postura personal va molt més enllà de les cançons de Brams i has tingut diverses denúncies i tens causes pendents amb la justícia?

Sí, fa poc vaig anar a Olot a declarar perquè vam fer una xerrada contra la Constitució i ens van detenir a tots. Tot això no fa més que donar-me la raó. Que els enemics em donin la raó, encara que sigui a base de denúncies i putades és bo. Si ens volen silenciar és que fem mal. Hi ha quatre fases: ignorància, minimització, boicot i repressió. Nosaltres hem passat per les quatre fases i n'hi ha proves als jutjats i als ajuntaments: anul·lació de concerts, reportatges en contra? Continuarem mentre no passin a la cinquena fase que és l'aniquilació, perquè seria perillosa per la integritat física!

Una de les campanyes més grans va ser arran de la cançó "La pesta blava", en contra de Vicent González Lizondo.

?Sí. Va ser una campanya molt barroera. Nosaltres havíem fet cançons sobre Jordi Pujol, Corcuera

i el Rei i no havíem passat de la fase 2, minimització. Creiem que Lizondo és un dels estàndards del garrulisme i gairebé vam provocar el què va passar. La seva reacció només va servir per fer-nos propaganda. Ens van fer una promoció molt bona perquè els seus adeptes mai no haurien comprat un disc nostre i els seus adversaris, que són la meitat del País Valencià, van tenir un sentiment de simpatia cap a nosaltres. Estem molt agraïts a la directora de Las Provincias, María Consuelo Reyna.

En el nou disc ja no hi ha cap cançó ?dedicada'. Amb el Lizondo ja vau arribar al màxim?

La veritat és que arriba un moment que ja no saps amb qui posar-te. A més, acabes donant importància a gent que no en té. A més són personatges molt efímers. Els Ministres de l'Interior, per exemple, duren poc. Avui ningú se'n recorda del Corcuera, sembla una cosa molt llunyana. En canvi respecte a Pujol o al Rei, molta gent que compra els nostres discos sempre ha viscut amb aquest rei i aquest president. No tenim cap obsessió per dedicar cançons, però no se'ns ha acudit cap persona que tingüés entitat suficient com per merèixer-la.

Al disc hi retrobem els tòpics de tots els discos de Brams: la lluita, la cançó de l'alcohol?

Sí, però fixa't que hem canviat una mica. "De bar en bar", sí, però de Salses a Guardamar o "Brindis", que també té un contingut de lluita. Ja havíem explotat el que és la borratxera infrahumana que et fa caure per terra. Tornem a la idea general del disc, el somni. És com dir tot és possible i a més a més és imminent. Comencem a plantar el raïm per tenir vi per celebrar-ho. A més, a les dues cançons hi ha la quota de Països Catalans. És una cosa que tinc molt clara, tant políticament com socialment i professionalment. La meua feina, els llocs on actuem els Brams, es delimiten al nord amb Salses i al sud amb Guardamar. Jo he comprovat que, estant dalt d'un escenari, no hi ha diferència entre Formentera, Palma de Mallorca, Manresa o Alacant. Ets dalt l'escenari i a tot arreu la gent és igual.

Heu tocat a Espanya?

Sí, a la festa de l'1 de maig fa un parell d'anys a Logronyo. La gent va respondre bé. La llàstima és que no hi ha possibilitats d'anar-hi més sovint. Els **Brams** hem fet nou concerts a Amèrica i un a Espanya, que és a 200 Km. A banda també hem estat al País Basc, a Galícia? Però vaja, si agafes un mapa i comences a marcar els llocs on hem tocat, et queda el mapa dels Països Catalans.

Us agradaria tocar més a Espanya?

Ens agrada tocar a tot arreu. Ens agradaria tocar a Espanya perquè seria signe d'una normalitat que no existeix: l'acceptació que cantem en català. Ells estan convençuts que cantem i parlem en català per tocar els collons. Des d'aquesta perspectiva és difícil que ens contractin. Quan vam ser a Sudamèrica vaig traduir un parell de cançons i vaig fer versions en castellà de **Kortatu** i d'altres grups? És una deferència envers una gent que t'accepta com ets i et convida. Com agraïment, algunes de les cançons les vam fer en castellà perquè ens entenguessin. Però ho vam fer perquè vam voler. Ara, que sigui una condició sine quae non, per aquí no hi passo!

Tornareu a Sudamèrica?

Sí. En principi tenim pensat tornar-hi quan acabem la gira i abans de començar la propera. Però això depèn de moltes coses.

Francesc Ribera 'Titot' Foto: Juan Miguel Morales

Les 20 preguntes de Pere Pons

1. Si aquest món és una merda, com és l'altre?

Com tinguem la capacitat de construir-lo. El que passa és que només coneixem aquest i és una merda.

2. Quina és la vostra aportació per tal que sigui millor?

Intentar convèncer que hi pot haver un món millor.

3. Brams=Raimon cantant "Diguem no" 30 anys després?

El context és molt diferent. Els motius són els mateixos, però molta gent que deia ?no' ara diu ?sí'. Si ha de servir pel mateix, plego aquesta mateixa tarda.

4. Com es conjuga la radicalitat amb la vida quotidiana?

Radicalitat no és sinònim d'extremisme sinó d'anar a buscar els problemes per la seva arrel. Radical ve d'arrel. Jo no sóc extremista, sóc radical. Es porta molt bé perquè et dona la tranquil·litat

de saber que no ets un mesell i que no ets un annex de l'Estat, ni una peça més de la seva màquina.

5. Acabeu la frase: Catalunya és un país de?

Mesells.

6. I la següent: el rock en català és?

Un receptacle on una sèrie de gent hi aboca el seu autoodi.

7. Per allò de predicar amb l'exemple. Què us impedeix ser okupes, militants d'un partit anarquista o guerrillers antisistema?

Guerriller no ho és només qui practica sinó qui dóna cobertura. No cal lluitar amb les armes a què tenim dret sinó amb les que ens convenen a cada moment.

8. Què teniu a veure amb Felip V?

Li hem d'agrair el carnet d'identitat.

9. I amb Jordi Pujol?

Jo, l'alopecía.

10. Els periodistes què us han fet perquè els poseu a parir?

Fer passar bou per bèstia grossa.

11. Què passaria si Brams venguessin 100.000 còpies del seu darrer disc?

Sincerament, veig més factible la independència.

12. En el vostre cas se'n va en orris aquella teoria de la música com a mitjà per calmar les feres?

La nostra música és per atacar les feres.

13. D'on neix la vostra afició a tancar bars?

No poden estar tota la nit oberts, algú els ha de tancar.

14. Alguns creuen que l'actitud radical és un xarrampió de joventut que es cura amb els anys.

Els traïdors diuen això.

15. Quin lloc queda pel romanticisme?

El somni, sobretot.

16. Hi ha alguna declaració d'amor en una cançó vostra?

Sí, però no a persones sinó a grans col·lectius. Quan canto a la terra o a la gent és una demostració d'amor.

17. Què és el que us faria perdre l'oremus?

És que l'oremus, jo no l'he trobat mai, no en tenim.

18. Una consigna per al nou mil·lenni?

Tot és possible!

19. Brams, més impresentables o més berguedans?

Abans deia que érem impresentables i berguedans i ara els uns són impresentables i els altres berguedans.

20. Titot president?

De la Franja de Ponent.

Francesc Ribera 'Titot' Foto: Juan Miguel Morales

Tot és possible de Brams, cançó per cançó

1. "Fuig amb mi"

"És la primera cançó que vam fer pel disc. Són dues cançons juntes. Tenia dues lletres inacabades que parlaven del mateix i que si les ajuntava es complementaven. És constructiva. Parla d'una presó mental. Ens tenen empresonats en el pensament únic i sense poder saber si fora hi ha alguna cosa."

2. "Brindis"

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=2RDN2l5tTfs>

"És una cançó molt Brams. Quan vaig fer la lletra, ja sabia que la música la faria el Sergi Valero i això va fer que me la plantegés diferent. El Sergi té molta traça fent melodies. Parla de la celebració i té una quota de Països Catalans evident."

3. "Sóc d'un país"

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=4hMrfMPug2E>

"És una cançó del Sergi, lletra i música, però jo la vaig arreglar una mica. La cantàvem fa 12 o 13 anys, és una de les primeres. És un tipus de cançó-himne que m'agrada molt i que encara em sembla molt actual."

4. "Dilluns que ve"

"Potser no dóna la imatge amb què la vam concebre perquè la tornada és quasi humorística. Parla dels bons propòsits que pretenem començar dilluns que ve i que al final, mai no fem. A més, quan ens els diem, ja sabem que no els complirem. Si tens un bon propòsit i el vols complir, comença ara, no té sentit esperar dilluns. És la manera de dir que no ho faràs."

5. "Temps de decadència"

"És una altra cançó del Sergi que he reconvertit i he actualitzat. Denuncia la gent que aprofitant la mort de Franco i la transició es va vendre el somni per un plat de lleties i va canviar-se la moral. Va ser una traïció. Es van fer la palla mental que ja havíem arribat a la democràcia i que ja estava tot aconseguit."

6. "No se'ns fondrà el somni"

"A nivell ideològic és del nucli dur del disc. Quan et lleves i has somiat, si no t'ho apuntes de seguida o fas un esforç increïble, al cap d'un quart d'hora ja no et recordes de res. El somni es fon en un moment. El nostre somni no es fondrà perquè serà conseqüència del que haurem viscut el dia abans."

7. "Premsa lliure"

"És donar la raó a la premsa, dir que sí, que ens ho creiem tot. Ho hem fet a ritme de rumba catxonda perquè ningú no es pensi que ho diem seriosament. Relata una història d'aquestes que llegeixes al diari i veus que no s'aguanta per enlloc. Si volen manipular, com a mínim que n'aprenquin."

8. "No em deixis marxar"

"És una cançó que fugí de la resta del disc. La vaig escriure l'any 92 a l'estació de Lunderskof, a Dinamarca. La vaig fer fora de tot context de concerts. La tenia feta de fa molt temps però no l'acabava de veure per un concert. El David li ha posat una música i queda catxonda. És una fantasmada tan espectacular que es justifica en si mateixa."

9. "L'home de Kigali"

"És un poema que vaig fer i que mai m'hagués pensat que seria una cançó dels Brams. És un sonet que m'agrada molt a nivell conceptual. Coneixem l'home de Cromanyó, l'home de Neardenthal, l'home de Pekin? que han estat diferents punts de partida de l'espècie humana. Al límit de l'any 2000, el punt de partida de l'espècie humana és el miserable, el depauperat? Cinc sisenes parts de la humanitat són l'home de Kigali, que pateixen guerres per tal que els altres puguin viure en mansions i que les seves accions pugin."

10. "Moltes gràcies"

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=kOuLwVtOtmE>

"Hem volgut donar les gràcies a tots els que ens venen mentides i ens exploten perquè ho han fet molt malament. Si haguessin estat més subtils no ens n'hauríem adonat. Com que m'agrada ser agraït, dono les gràcies fins i tot als meus enemics."

11. "Aquesta remor que se sent"

"Un poema de Miquel Martí i Pol que és una obra mestra i s'ha de reivindicar perquè ara és tan actual o més que quan va ser escrit. Encaixava perfectament amb el disc. Jo coneixia la versió de Ramon Muntaner i tinc la certesa que, com a mínim, n'hi ha un parell més. Quan vam triar aquesta cançó jo no sabia que era l'any Martí i Pol. El vaig trucar, li vaig demanar permís i li portaré un disc."

12. "Aquest món"

"Va ser la primera que vaig començar a fer per aquest disc, però se'm va encallar un any i mig. Té lligams ideològics amb "Premsa lliure", "Moltes gràcies"?"

"De bar en bar": "És una cançó molt semblant a "Brindis". La primera és més del moment d'alçar els gots i "De bar en bar" és de quan es prepara el vi per al dia de la victòria."

Pots trobar l'entrevista original aquí.